

เข้าใจถิ่น

พบความหลากหลายทางธรรมชาติ จากขุนเขาสู่โลกใต้ทะเลสีครามและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่บอกเล่าผ่านเรื่องราวของเมือง ชีวิตผู้คน เทศกาลประเพณีท้องถิ่น จนถึงเรื่องของอาหารการกิน ย่านตลาด จากเหนือสุดแดนสยาม จนถึงถิ่นใต้ เมื่อใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ คุณจะรู้ว่าเมืองไทยมีอะไรให้รู้จัก ให้ชื่นชมอีกมากมาย

เข้าใจเที่ยว

เพลินตา เพลินใจกับแหล่งท่องเที่ยวที่จัดกลุ่มตามความเชื่อมต่อของเส้นทางการเดินทางและคัดสรรเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม พร้อมตัวอย่างกิจกรรม โปรแกรมการท่องเที่ยวและข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเดินทาง

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

สุรินทร์

เพื่อความเข้าใจ และการมีส่วนร่วม
ดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว
สุรินทร์

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือตามแผนงานเงินกู้เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการสร้างงาน ภายใต้โครงการลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Project: SIP)

นายภราเดช พยัฆวิเชียร
ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร
นายพัชร์พงศ์ อภิชาตะพงศ์
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด
นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์
รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
นางสุมณฑา นาครทรรพ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด
นายทัศนะ วงศ์รัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด
นางสาวเพ็ญสุดา ไพรอร่าม
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ
นายเศรษฐพล จินดานนท์ ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ
นายพงศธร เกษสำลี ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์โฆษณา

ผู้อำนวยการโครงการ
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ
กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร
กรมประชาสงเคราะห์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แหล่งเงินกู้
ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

จัดทำโดย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา
ดร.ธิดา สาระยา
นพรัตน์ นาคสถิตย์

ข้อมูล/ถ่ายภาพ
สำนักพิมพ์สารคดี
สำนักพิมพ์ แปลน โมทิฟ

ออกแบบ/ภาพประกอบและดำเนินการผลิต
บริษัท แปลน โมทิฟ จำกัด

สัญลักษณ์แนะนำกิจกรรม

 วิถีชีวิต
 จุดชมทิวทัศน์
 ของที่ระลึก
 เล่นน้ำ
 ดูนก
 ธรรมชาติ
 ขี่จักรยาน

สารบัญ

รู้จักสุรินทร์

เที่ยวสุรินทร์

กรุงเทพ-สุรินทร์
12.00น-17.00น
วันที่ 20/8/43

๑. ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันที่เคารพยิ่งของชาวไทย
๒. ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย
๓. ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
๔. ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

รู้จักสุรินทร์

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่บนขอบของที่ราบสูงโคราช มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีเทือกเขาพนมดงรักเป็นพรมแดนธรรมชาติ ขอบของที่ราบสูงเหมือนลาดเนินขึ้นยอดเขาจนถึงจุดสูงสุดและหักลงเป็นหุบ เขตจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ในสมัยโบราณเรียก "เขมรสูง" ส่วนพื้นที่ราบต่ำในแดนเขมรเรียก "เขมรต่ำ" ผู้คนสองดินแดนเดินทางถึงกันผ่านช่องเขาต่างๆ ที่มีอยู่ถึง ๓๕ แห่ง เช่น ช่องปราสาทตาเมือน ช่องปราสาทตาควาย ช่องพริก และช่องจอม ผืนป่าในเขตจังหวัดอุดรมีชัยของกัมพูชาซึ่งติดกับจังหวัดสุรินทร์ เคยเป็นแหล่งที่หมอช้างชาวกูยคล้องช้างป่า และในสมัยที่ขอมเรืองอำนาจ สุรินทร์เป็นทางผ่านสำคัญในเส้นทางจาริกแสวงบุญเชื่อมระหว่างเขมร-ไทย-ลาว

เขตติดต่อกับ
ติ ขอบของ
เป็นหุบ เขต
ง" ส่วนพื้นที่
างถึงกันผ่าน
ช่องปราสาท
ยของกัมพูชา
างป่า และใน
าริกแสวงบุญ

พื้นที่สูงทางทิศใต้ของจังหวัดค่อยๆลาดต่ำไปทางทิศเหนือซึ่งเป็นที่ราบลุ่มและป่าโปร่ง มีแม่น้ำมูลและลำห้วยหลายสายไหลผ่าน เป็นแหล่งประมง และเขตปลูกข้าวหอมมะลิพันธุ์ดีที่สุดในประเทศไทย บริเวณริมน้ำมีป่าบุ่งป่าทาม ป่าละเมาะเล็กๆ ซึ่งเป็นที่เก็บเห็ด เก็บผักป่ามาเป็นอาหาร เก็บหวายหางหนูมาจักสาน ในอดีตแม่น้ำมูลเป็นเส้นทางคมนาคมไปนครราชสีมาเชื่อมต่อกับแม่น้ำโขงข้ามไปประเทศลาว แม่น้ำมูลสบกับแม่น้ำชีที่บ้านตากลาง อำเภอท่าตูมซึ่งเดิมเป็นแหล่งเลี้ยงช้างของชาวกูย เพื่อส่งเป็นส่วย

สภาพภูมิประเทศและธรรมชาติของสุรินทร์ล้วนเอื้อต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรม สุรินทร์จึงเต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ความเป็นมานานนับพันปี เพราะมีเส้นทางเชื่อมกับอาณาจักรต่างๆ เช่น จำปาศักดิ์ของลาว อาณาจักรขอม รวมถึงชาวกูยที่เลือกมาลงหลักปักฐานอยู่ในบ้านเมืองนี้จนหล่อหลอมกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของตน ไม่ว่าจะเป็นความงดงามของปราสาทขอม วัฒนธรรมเฉพาะของชาวไทยเชื้อสายเขมร หรือปริมาณช้างบ้านจำนวนมหาศาล จนกระทั่งกลายเป็นเมืองสุรินทร์ถิ่นช้างใหญ่อันมีเสน่ห์ในปัจจุบัน

จุดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย

๓,๐๐๐ ปีก่อนพุทธศักราช
ชุมชนโบราณตั้งถิ่นฐานบริเวณลุ่มน้ำมูล พบหลักฐานเครื่องปั้นดินเผาสีขาวในเขตอำเภอชุมพลบุรี และแหล่งถลุงโลหะส่วนบริเวณเทือกเขาพนมดงรักเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่สืบเชื้อสายจากชนเผ่ามุณฑ์ (Munda) ซึ่งอพยพมาจากเชิงเขาหิมาลัยมาตามลำน้ำโขง คนกลุ่มนี้มีทักษะในการจับและฝึกช้าง สันนิษฐานว่า คือชาวกูยในเขตประเทศลาวและไทย

พุทธศตวรรษที่ ๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรฟูนัน ขณะนั้นสุรินทร์เป็นเพียงเมืองเล็กๆ ในอาณาจักร

พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๔
อาณาจักรเจนละมีอำนาจเหนืออาณาจักรฟูนัน และขยายสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สุรินทร์เป็นเมืองสำคัญติดต่อกับเวียดนาม ตั้งแต่เวิ้งไซ่ง่อนทางเหนือถึงหลวงพระบาง เพชรบุรีและสุโขทัย ดังปรากฏหลักฐานร่องรอยคูเมือง และกำแพงเมืองขนาดใหญ่หลายชั้น

พุทธศตวรรษที่ ๑๖
อำนาจการปกครองของเขมรรุ่งเรืองและขยายสู่ภาคอีสานกลาง พุทธศตวรรษที่ ๑๗ ในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๒ ทรงสถาปนาลัทธิเทวราชาและอาณาจักรพระนคร (Ankor ซึ่งมีปราสาทนครวัดเป็นศาสนสถานที่ใหญ่ที่สุดและมีชื่อเสียงที่สุด) มีการก่อสร้างปราสาทเพื่อเป็นเทวสถานมากมาย

พุทธศตวรรษที่ ๑๘
พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ทรงสถาปนาลัทธิพุทธราชา นอกจากจะทรงเป็นนักปกครองแล้ว ยังทรงสร้างศาสนสถานหลายแห่ง และบำเพ็ญพระราชกุศลโดยการสร้างโรงพยาบาล (อโรคยาศาล) และที่พักคนเดินทางนับร้อยแห่ง ดังปรากฏหลักฐานในจังหวัดสุรินทร์ เช่น ปราสาทตาเมือน ปราสาทตาเมือนโต๊จ

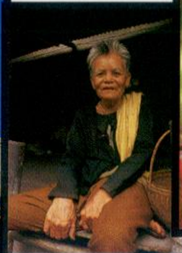
ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙
สมัยสุโขทัย อาณาจักรขอมเสื่อมอำนาจ ลาวแบ่งเป็นสามรัฐอิสระ คือ หลวงพระบาง เวียงจันทน์และจำปาศักดิ์ ชาวกูยช่วยชาวเวียงจันทน์และจำปาศักดิ์คล้องช้าง ฝึกช้าง

พ.ศ. ๒๒๖๐
ชาวกูยที่แตกกับจำปาศักดิ์ อพยพมาตั้งบ้านเรือนในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ปัจจุบันหัวหน้าชุมชนขณะนั้นมีหลายคน เช่น เชียงปุม ตั้งถิ่นฐานที่บ้านเมืองที หรือ ตำบลเมืองที อำเภอเมืองปัจจุบัน ชาวกูยมีอาชีพเลี้ยงช้าง จับช้างป่า และหาของป่า

คนสุรินทร์

สุรินทร์เป็นจังหวัดที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของวัฒนธรรมไทยเขมร อีกทั้งยังเป็นเมือง สำคัญในการศึกสงครามทั้งสงครามเขมร และสงครามเวียงจันทน์ รวมถึงเป็นเมือง ชุมนุมกองทัพช้างในสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น

คนพื้นเมืองของสุรินทร์ ประกอบไปด้วยชาวกูย ชาวเขมร และชาวลาว ที่อยู่ร่วมกันอย่างผสมกลมกลืนมานับหลายร้อยปี มีการแต่งงานกันระหว่างกลุ่มชนต่างๆ แม้กระทั่งด้านภาษาต่างก็สามารถสื่อสารกันได้เป็นอย่างดี ถึงกับมีคำกล่าวว่า คนสุรินทร์มีทั้งซอบเสี่ยงตายอย่างชาวเขมร ความซื่อสัตย์และชอบอาสาเจ้าอย่างลาว และความรักอิสระอย่างกูย

ปัจจุบันแม้จะมีชาวไทยเชื้อสายจีนเข้าไปอยู่ในสุรินทร์บ้างก็เป็นจำนวนน้อย

กูย บางครั้งเรียกชาวกูยว่าส่วย ทั้งนี้อาจเนื่องจากในอดีตมีการส่งส่วยเป็นของป่าแทนการเข้ามารับราชการทหาร ชาวกูยส่งช้างแทนส่วยหากชาวพื้นเมืองกลุ่มนี้พอใจให้เรียกเขาว่า กูย มากกว่าเพราะกูยหมายถึง คน

ในอดีตการก่อสร้างศาสนสถานต่างๆ ของขอม ใช้ช้างของชาวกูยมาช่วยเป็นแรงงานในการขนศิลาแลงหรือหินทราย ขนาดใหญ่ที่ใช้ในการก่อสร้าง

ชาวกูยที่เลี้ยงช้างเป็นผู้ชาย และมีเพียงร้อยละ ๑๐ ของประชากรเท่านั้น ชายชาวกูยที่เหลือมีอาชีพทำสวน ทำนา หญิงชาวกูยไม่มีบทบาทในวัฒนธรรมการเลี้ยงช้างเลย ส่วนใหญ่มีทักษะในการทอผ้าไหม

ปัจจุบันมีชาวกูยอยู่ในหลายร้อยหมู่บ้าน เกือบทุกอำเภอของสุรินทร์ โดยเฉพาะ อำเภอจอมพระ ท่าตูม ชุมพลบุรี และอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ

ลาว สันนิษฐานว่าชาวลาวในสุรินทร์เป็นกลุ่มคนที่มาจากจำปาศักดิ์ สมัยอยุธยาตอนปลาย ปัจจุบันเชื้อสายชาวลาวเหล่านี้ตั้งบ้านเรือนอยู่แถบอำเภอรัตนบุรี สนม และชุมพลบุรี และผสมผสานกับชาวพื้นเมืองอื่นๆ แต่ยังยึดถือฮีตสิบสอง ครองสิบสี่ ตามประเพณีเดิม และยังมีการแห่บั้งไฟอยู่เป็นประจำทุกปี

มเสื่อม
ระ คือ
ปาศักดิ์
ปาศักดิ์

อพยพ
สุรินทร์
ลายคน
เมืองที
ปัจจุบัน
ปา และ

พ.ศ. ๒๓๐๒

สมัยอยุธยา หัวหน้าหมู่บ้านชาวกูยช่วยจับช้างเผือกที่แตกโรงมาจากเมืองหลวงเพื่อถวายคืนสมเด็จพระเจ้าเอกทัศน์ จึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหัวหน้าหมู่บ้านเป็นเจ้าเมือง และยกหมู่บ้านเป็นเมือง เช่น หมู่บ้านเชียงปุมเป็นเมืองสุรินทร์ หมู่บ้านเชียงฆะเป็นเมืองสังฆะ (ต่อมาเป็นสังขะ)

พ.ศ. ๒๓๒๕

สมัยรัตนโกสินทร์หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จเถลิงราชสมบัติทรงมีนโยบายสร้างเมืองในภาคอีสาน เพื่อต้องการรักษาดินแดนริมฝั่งแม่น้ำโขงไว้เป็นดินแดนกันชนระหว่างไทยกับเวียงจันทน์ จำปาศักดิ์ จึงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองประทายสมันต์ เป็น เมืองสุรินทร์ ตามบรรดาศักดิ์เจ้าเมือง

พ.ศ. ๒๓๖๙

เจ้าอนุวงศ์ เมืองเวียงจันทน์ ตีเมืองขุขันธ์ เมืองสุรินทร์ เมืองสังขะ สมัยรัชกาลที่ ๓ จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมพระราชวังบวรมหาศักดิ์พลเสพเป็นทัพหน้าพร้อมด้วยไพร่พล จากเมืองพระตะบองขึ้นไปเมืองสุรินทร์โดยเกณฑ์ไพร่พลเขมรป่าดง ไปเป็นทัพขบวนจนตีเวียงจันทน์ได้ใน พ.ศ. ๒๓๗๐

พ.ศ. ๒๔๓๔

หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล สมัยรัชกาลที่ ๕ สุรินทร์อยู่ในบังคับบัญชาของข้าหลวงหัวเมืองลาวกาว เมื่อเกิดกรณีพิพาท รศ. ๑๑๒ ชาวสุรินทร์ถูกเกณฑ์กำลังร่วมกับศรีสะเกษ เมืองขุขันธ์ และเมืองอื่นๆ ไปร่วมรบจนสงครามสงบลง

พ.ศ. ๒๔๕๑

เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค เปลี่ยนจากเมืองสุรินทร์เป็นจังหวัดสุรินทร์

อาหารท้องถิ่น

คนสุรินทร์จะแตกต่างจากชาวอีสานจังหวัดอื่นๆ เพราะส่วนใหญ่กินข้าวเจ้า นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิพันธุ์ดี อาหารท้องถิ่นของสุรินทร์ส่วนใหญ่เป็นอาหารที่ปรุงจากผัก ปลา และพืชพรรณที่หาได้ในท้องถิ่น โดยได้รับอิทธิพลบางส่วนมาจากเขมร สังเกตจากอาหารบางชนิดจะมีการเข้ากะทิแต่ไม่มันเหมือนของคนภาคกลาง หรือมีขมิ้น เครื่องเทศเป็นส่วนผสม สันนิษฐานว่า ได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ที่เข้ามาในเขมรตั้งแต่สมัยอาณาจักรเมืองพระนคร

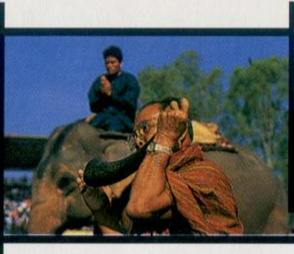

ลักษณะสำรับดั้งเดิมของชาวไทยเชื้อสายเขมรในสุรินทร์ ใช้กระด้งรอง มีข้าวเจ้าเทลงตรงกลาง ส่วนกับข้าวที่มีทั้งแกง น้ำพริก ผัก จะใส่ภาชนะที่เป็นถ้วยเล็กๆ หรือกระทงใบตอง ทุกคนจะมีกับข้าวแบ่งให้เท่าๆ กัน เมื่อจะกินก็แบ่งข้าวใส่จานตัวเอง กับข้าวมีลักษณะแห้งๆ แม้กระทั่งน้ำพริก หรือเบ๊าะลิดในภาษาเขมรก็จะแห้ง เพราะเดิมคนสุรินทร์นิยมกินข้าวด้วยมือมากกว่าใช้ช้อน สำรับกับข้าวแบบนี้นับวันจะหากินได้ยากแล้วเว้นเสียแต่จะมีการจัดงานขึ้นตามโรงแรมหรือในงานของสถาบันราชภัฏสุรินทร์ แต่กับข้าวบางอย่าง เช่น ก้อยกุ้ง (กอยไตรยกอง) ซันลอเจก (แกงกล้วย) คูกะเจา (คั่วหอย) ละแวด กะดาม (แกงคั่วปู) สะงอลไตรยตึะละมึ๊ต (ต้มปลาใส่ขมิ้น) ลาบเตีย (ลาบเป็ด) และอื่นๆ ยังหากินได้ตามร้านค้าในตลาดทั้งเช้าและเย็น

ปลาช่อน มีทั้งปลาช่อนนึ่ง (จังโอยไตรยปะตั๊วะ) ปลาช่อนอบเกลือ ปลาช่อนแดดเดียวทอดกรอบ ปลาช่อนย่างเครื่อง รวมทั้งต้มยำปลาใส่ใบอีออม

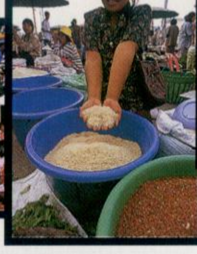

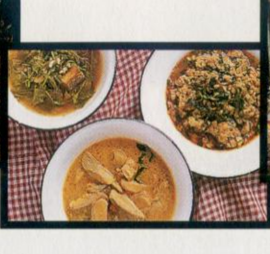

สุรินทร์
สมัย
ายชาว
อำเภอ
และ
แต่ยัง
ะเพณี
ยู่เป็น

เขมร ถูกกวาดต้อนเข้ามาในสุรินทร์ครั้งเกิดสงครามไทย-เขมร ในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ ปัจจุบันมีชาวเขมรกระจายอยู่เกือบทั้งจังหวัดและคงรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น ดนตรีกันตรึม การขับร้องที่เรียกว่า เจรียง การละเล่นต่างๆ เช่น เรือมอันเร หรือการรำสาก

เทศกาล-งานประเพณี

งานแสดงช้าง

จัดขึ้นเป็นครั้งแรกโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งผลให้สุรินทร์เป็นที่รู้จักกันทั่วโลกว่ามีการแสดงช้างที่ดีที่สุดในโลก

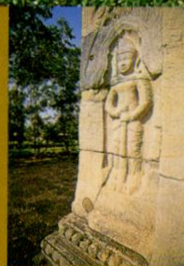
ฉากแรก เรียก "จ่าโขลง" แสดงความเป็นอยู่ตามธรรมชาติของช้างป่าและการอยู่ร่วมกันของช้างกับชาวกูย มีการแสดงพิธีกรรมผีปะกำ เพื่อคุ้มครองให้ปราศจากภยันตรายขณะออกคล้องช้างในป่า ฉากต่อมาคือ การคล้องช้าง และฝึกช้างให้แสดง เช่น ชักธง ไกวเปล ให้ควาญขึ้นหลัง แสดงให้เห็นความผูกพันระหว่างคนกับช้าง ฉากต่อมา แสดงประเพณีต่างๆ ในสุรินทร์รวมทั้งประเพณีการบวชนาคซึ่งพ่อนาคจะขี่ช้างเข้าไปในโบสถ์ จากนั้นเป็นการเล่นฉลองพระ มีช้างเตะฟุตบอล ชักเย่อกับคน ปิดท้ายด้วยฉากที่ยิ่งใหญ่มากคือ การจำลองขบวนพยุหยาตราทัพและการชนช้าง

ช่วงจัดงาน เสาร์-อาทิตย์ สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ที่สนามแสดงช้างจังหวัดสุรินทร์ ถนนคชสาร อำเภอเมือง

ประเพณีบวชนาคแห่ช้าง

จัดในหมู่ชาวกูย โดยเฉพาะที่บ้านตากลาง ตำบลกะโพ อำเภอท่าตูม ซึ่งเป็นหมู่บ้านเลี้ยงช้าง เมื่อมีงานบวชผู้คนจะเข้าร่วมอย่างคับคั่ง มีขบวนช้างหลายสิบเชือก แห่ไปสักการะศาลเจ้าพ่อวังทะลุ ข้ามลำน้ำมูลกลับมาเข้าพิธีที่วัดแจ้งสว่าง

ช่วงจัดงาน วันขึ้น ๑๓-๑๕ ค่ำ เดือน ๖ กลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี จัดทั่วไปที่อำเภอท่าตูม โดยเฉพาะที่บ้านตากลาง

เที่ยว สุรินทร์

นมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำเมือง และเที่ยวธรรมชาติ

อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดี-ศรีณรงค์จางวาง (เชียงปุม)
หลักเมืองสุรินทร์
วัดบูรพาราม
อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง
วนอุทยานพนมสวาย
วนอุทยานหนองคู

หมู่บ้านหัตถกรรมพื้นบ้าน

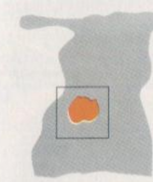
จักสานหวายหางหนู บ้านบุทม
ประเกือม เครื่องเงิน บ้านโชค
ถิ่นผ้าไหม บ้านสวาย บ้านจันรม
บ้านเขวาสินรินทร์

บ้านตากลาง ถิ่นช้างเมืองสุรินทร์

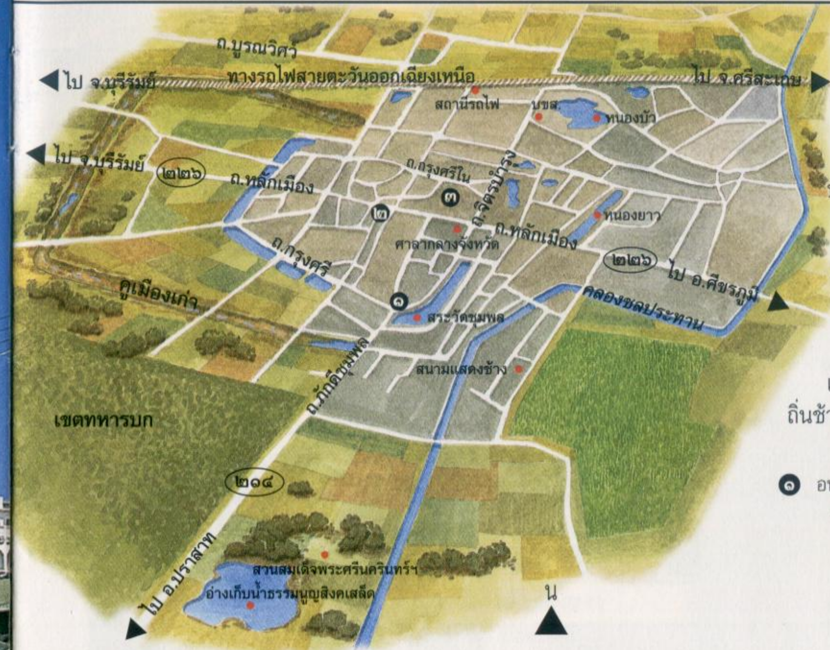
หมู่บ้านตากลาง
ศูนย์คชศึกษา

ท่องอารยธรรมโบราณ แดนปราสาทขอม

ปราสาทเมืองที
ปราสาทจอมพระ
ปราสาทศีขรภูมิ
ปราสาทยายเหงา
ปราสาทภูมิโปน
ปราสาทบ้านไพล
ปราสาทบ้านพลวง
ปราสาทตาเมือนธม
ปราสาทตาเมือนโต๊จ
ปราสาทตาเมือน
ตลาดชายแดนที่ด่านช่องจอม

นมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำเมือง และเที่ยวธรรมชาติ

สถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งในตัวเมืองสุรินทร์ สะท้อนให้เห็นประวัติศาสตร์ของเมือง ความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมช้าง และสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการเดินทางมาเยือนสุรินทร์ ถิ่นช้าง และปราสาทโบราณ

๑ อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (เชียงปุม)
๒ หลักเมืองสุรินทร์
๓ วัดบูรพาราม

๑

อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์-จางวาง (เชียงปุม)

ที่ตั้งอนุสาวรีย์เป็นบริเวณที่เคยเป็นกำแพงเมืองชั้นในของตัวเมืองสุรินทร์ สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อระลึกถึงพระยาสุรินทรภักดีฯเจ้าเมืองคนแรก อนุสาวรีย์เป็นรูปหล่อทองเหลืองสูง ๒.๒ เมตร มือขวาถือของ้าว แสดงให้เห็นถึงความเก่งกล้าในการบังคับช้างศึก และแสดงให้เห็นว่าสุรินทร์เป็นเมืองช้างมาแต่ดึกดำบรรพ์

ในบริเวณใกล้เคียงกับอนุสาวรีย์ฯ ทางจังหวัดได้จัดสร้างอนุสรณ์ช้างพร้อมทั้งศาลปะกำขึ้นริมคูเมือง เพื่อแสดงถึงเรื่องราวเมื่อสมัยก่อร่างสร้างเมืองอีกด้วย

บรรยากาศยามเช้า
บริเวณหอนาฬิกาใกล้ตลาดสด

หลักเมืองสุรินทร์ ๒

ชาวสุรินทร์ถือว่าสถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่สำคัญคู่บ้านคู่เมือง เมื่อมาสุรินทร์จึงควรมากราบไหว้เพื่อความเป็นสิริมงคล

หลวงพ่อพระชีว์

วัดบูรพาราม ๓

เป็นวัดเก่าแก่สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงธนบุรีหรือสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีอายุประมาณ ๒๐๐ ปี เท่าๆ กับอายุของเมืองสุรินทร์ สร้างโดยพระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (เชียงปุม) ภายในวัดนี้มีพระวิหารประดิษฐานหลวงพ่อพระชีว์ หรือ หลวงพ่อประจี เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย คาดว่าสร้างขึ้นพร้อมวัดบูรพาราม ถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของชาวสุรินทร์

นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์กัมมัฏฐาน-อัฐิธาตุ พระราชวุฒาจารย์ (หลวงปู่ดูลย์ อตุโล) พระวิปัสสนาลูกศิษย์ของพระอาจารย์มั่นภูริทัตตะมหาเถระ ท่านเคยเป็นผู้สอนธรรมะและการวิปัสสนาให้พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ภายในประดิษฐานรูปปั้นและอัฐิธาตุ พร้อมรูปภาพรูปถ่ายของหลวงปู่ และยังจัดแสดงเครื่องอัฐบริขารที่ท่านใช้ในสมัยยังมีชีวิตอยู่ รวมถึงพัดยศ

พิพิธภัณฑ์หลวงปู่ดูลย์

วิหารที่ประดิษฐานหลวงพ่อพระชีว์ ในวัดบูรพาราม

อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง ๔
วนอุทยานพนมสวาย ๕
วนอุทยานหนองคู ๖

อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง

เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนสุรินทร์และใกล้เคียง เพื่อมานั่งรับประทานอาหาร ชมบรรยากาศพระอาทิตย์ตกดิน รอบๆ อ่างเก็บน้ำ มักจะมีนักตกปลามาตกปลาอยู่เสมอ

ถ้าชื่นชอบชีวิตกลางแจ้ง เส้นทางรอบอ่างเก็บน้ำ สามารถใช้ขี่จักรยานเสือภูเขาได้เป็นอย่างดี หรือจะเช่าเรือชาวบ้านที่ใช้หาปลาเก็บผักกระเฉด ผักบุ้งออกไปตกปลาในอ่างเก็บน้ำก็ได้ สนนราคา แล้วแต่ตกลงกัน

สำหรับผู้ที่ชอบดูนก อ่างเก็บน้ำห้วยเสนงทางตอนใต้มีลักษณะเป็นบึงบัวขนาดใหญ่มีนกน้ำทั้งที่อยู่ประจำถิ่น เช่น นกอีแจว นกพริก นกอีล้ำ เป็ดคับแค เป็ดแดง รวมถึงนกอพยพอย่างนกอุ้มบาตรนกเด้าดินทุ่ง นกกระเต็นน้อยธรรมดา

นักท่องเที่ยวที่สนใจพักบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยเสนง สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่โครงการชลประทานจังหวัดสุรินทร์อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง อำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์ โทร. (๐๔๔) ๕๑๑-๙๖๖

ยามเย็น ริมอ่างเก็บน้ำห้วยเสนง

เจดีย์หลวงปู่ดูลย์

ศาลาอัฏฐะมุข

วนอุทยานพนมสวาย ๕

พนมนั้นหมายถึง ภูเขา และคำว่าสวาย แปลว่า มะม่วง พนมสวายนับเป็นวนอุทยานที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัดมากที่สุด มีลักษณะเป็นภูเขาเตี้ยๆ ปกคลุมด้วยป่าเบญจพรรณ ในอดีตพนมสวายเป็นสถานที่สำหรับแสวงบุญ มีประเพณีเดินขึ้นยอดเขาในวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ โดยมีผู้เฒ่าผู้แก่เดินขึ้นมาถือศีลฟังธรรมที่วัด และยังถือเป็นวันหยุดงานตามประเพณีด้วย ด้านหน้าที่ทำการอุทยานฯ มีบึงน้ำหลายแห่ง พร้อมทั้งเส้นทางเดินชมธรรมชาติสั้นๆบนยอดเขาชาย (พนมเปราะ) สูง ๒๑๐ เมตร ซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดพนมสวาย และประดิษฐานพระพุทธสุรินทรมงคล พระพุทธรูปก่ออิฐถือปูนขนาดใหญ่ปางประทานพรสีขาว สามารถมองเห็นได้แต่ไกล ยอดที่ ๒ มีชื่อว่ายอดเขาหญิง (พนมสรัย) สูง ๒๒๘ เมตร

ยอดที่ ๓ มีชื่อว่าเขาคอก (พนมกรอล) พุทธสมาคม จังหวัดสุรินทร์ได้จัดสร้างศาลาอัฏฐะมุขเป็นอนุสรณ์ฉลองครบรอบ ๒๐๐ ปี แห่งการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เพื่อประดิษฐานพระพุทธบาทจำลองจากยอดเขาชาย มาประดิษฐานไว้ในศาลา นอกจากนี้ยังมีการสร้างเจดีย์อนุสรณ์สถานพระราชวุฒาจารย์ (หลวงปู่ดูลย์ อตุโล) โดยภายในมีรูปปั้นของหลวงปู่ประดิษฐานอยู่

วนอุทยานหนองคู ๖

มีเนื้อที่ ๖๒๕ ไร่ ทางกรมป่าไม้ได้ร่วมกับประเทศเดนมาร์กจัดการสำรวจและตั้งเป็นเขตอนุรักษ์ป่าสนสองใบ โดยปกติแล้วป่าสนอยู่ในเขตภูเขา แต่ที่นี่ขึ้นในพื้นที่ราบปะปนอยู่กับพันธุ์ไม้ต่างๆ ในป่าเบญจพรรณ เช่น มะค่า ไม้แดง ตะแบก ทางวนอุทยานได้จัดทำเส้นทางเดินชมธรรมชาติ พร้อมกับที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจไว้ ทั้งยังได้ทำการปลูกต้นไม้เพิ่มเติมอีกด้วย

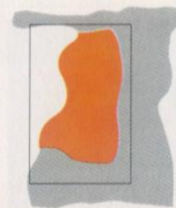
พระพุทธสุรินทรมงคล

วนอุทยานหนองคู

หมู่บ้าน

หัตถกรรมพื้นบ้าน

❶ จักสานหวายหางหนู บ้านบุทม
❷ ประเกือม เครื่องเงิน บ้านโชค
❸ ถิ่นผ้าไหม บ้านสวาย บ้านจันรม บ้านเขวาสินรินทร์

สุรินทร์ ถือได้ว่าเป็นถิ่นงานหัตถกรรมพื้นบ้านเช่นเดียวกับหลายจังหวัดในภาคอีสาน งานฝีมือเหล่านี้ไม่ใช่งานประจำ ส่วนใหญ่จะเริ่มทำหลังเก็บเกี่ยวแล้ว ประมาณเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม

❶

จักสานหวายหางหนู บ้านบุทม

หวายที่ใช้จักสานเป็นหวายเส้นเล็ก เรียกว่า หวายหางหนู หรือลำเปี๊ยะ หรือปะเดาสั้น เป็นหวายที่ขึ้นริมน้ำ ก่อนนำมาสานจะใช้มีดผ่าหวายเป็นสี่ซี่ เหลาให้กลม แล้วนำมารีดกับจานสังกะสีเจาะรูให้ได้ตามขนาดที่ต้องการจากนั้นนำเส้นหวายมาขึ้นรูปเป็นข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ตะกร้า กระจาด ผลไม้หลากหลายรูปทรง นับได้กว่า ๖๐ แบบ เครื่องหวายของที่นี่จะไม่ลงแล็คเกอร์ หากใช้ไปแล้วมีเชื้อรา ให้รักษาโดยใช้ผลมะเฟืองสุกรสเปรี้ยว หรือ มะนาว มะกรูด มาฏู จากนั้นล้างน้ำสะอาด ผึ่งแดดให้แห้ง ตะกร้าก็จะเป็นมันเงาเหมือนเดิม แต่ถ้าใช้อยู่เสมอ ตัวหวายก็จะเป็นมันเงาเอง เพราะโดยธรรมชาติ หวายหางหนูก็มีความมันเงาอยู่แล้ว

ผ้าไหมมัดหมี่ลายช้าง ฝีมือช่างพื้นบ้าน

๒

ประเกือม เครื่องเงิน บ้านโชค

คำว่าประเกือม เป็นภาษาเขมร ซึ่งใกล้เคียงกับภาษาไทยว่า ประคำ ใช้เรียกเม็ดเงิน เม็ดทองชนิดกลม ที่นำ มาร้อยเป็นเครื่องประดับ ประเกือม สุรินทร์ เป็นลูกกลมทำด้วยเงิน เช่นเดียวกับที่อื่นๆ แต่สิ่งที่แตกต่าง คือ มีหลากหลายรูปแบบและลวดลาย เนื่องจากทำด้วยแผ่นเงิน

บางๆ ที่ตี เป็นรูปต่างๆ พร้อมกับอัดครั่งไว้ภายใน ทำให้สามารถแกะลายได้สะดวก

ประเกือมมีตั้งแต่ขนาดเล็กที่สุด เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณครึ่งเซ็นติเมตร ไปจนถึงขนาดใหญ่ประมาณ ๒.๕-๓ เซ็นติเมตร มีหลายลวดลาย เช่น ถุงเงิน หมอนแปดเหลี่ยม กรวย แมงดา มะเฟือง ตะโพน ฟักทองจารย์ (ตะกรุด) ส่วนใหญ่จำลองมาจากธรรมชาติ เช่น ลายตาราง ลายกลีบบัว ลายดอกพิกุล ลายดอกจันทร์ ลายพระอาทิตย์ ลายดอกทานตะวัน ลายตากบ

ประเกือมส่วนใหญ่จะรมดำ เพื่อให้ลายเด่นชัด ความสวยงามของประเกือมจึงอยู่ที่ลายที่แกะด้านนอกและความแวววาวของเนื้อโลหะเงิน

หมู่บ้านโชคตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ นับเป็นหมู่บ้านแรกที่ทำประเกือมขึ้นเมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว เชื่อว่าสืบทอดมาจากบรรพบุรุษที่อพยพมาจากเขมร โดยสมัยก่อนมีการทำทั้งเครื่องเงิน และเครื่องทองด้วย

บ้านโชคอยู่เลยบ้านทอผ้าไหมเขวาสินรินทร์มาเพียง ๒ กิโลเมตร

ดังนั้น ที่บ้านผ้าไหมนอกจากจะมี ผ้าไหมให้ซื้อแล้ว จึงมีประเกือมหลากรูปแบบ เป็นกำไลข้อมือ สร้อยประคำ

ที่ใช้ประเกือมแบบเดียวกันล้วนๆ หรือหลายชนิดผสมกัน หรือผสมกับวัตถุชนิดอื่นๆ เช่น มุก นิล ลูกปัดหิน ให้เลือกซื้อด้วย แต่ถ้าอยากชมการทำเครื่องเงิน ก็ต้องไปดูที่หมู่บ้านโชค ถ้าไม่ตรงกับงานเทศกาลหรือฤดูกาล ทำนาก็จะพบเห็นชาวบ้านทำประเกือม กันเป็นกลุ่มๆ ตามบ้าน

ลูกประเกือมที่ยังไม่ได้แกะลายรมดำ

๓

ถิ่นผ้าไหม บ้านสวาย บ้านจันรม บ้านเขวาสินรินทร์

ผ้าไหมที่นี่เด่นด้วยลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่ได้รับอิทธิพล มาจากเขมร ลายดอก ลายขิด มัดหมี่ จึงไม่เหมือนใคร อีกทั้งยังนิยมใช้ไหมหนึ่งหรือไหมน้อยที่เขมรเรียกว่า"โชคซัก"เป็นไหมเส้นเล็กละเอียด นุ่ม เงางาม มีคุณภาพดีที่สุด ซึ่งกว่าจะได้ต้องสาวไหมจากเปลือกไหมที่มีปุ่มปมมาก เรียกไหมสาม ไหมสอง เสียก่อนจะมาเป็นไหมหนึ่ง

ส่วนการย้อมสีใช้สีธรรมชาติ เช่น สีแดงจากเปลือกประดู่ ครั่ง รากยอป่า มะไฟ สีเหลืองจากหัว

ขมิ้นชัน รวมถึงการทอที่มีความแน่น ใช้ความประณีตละเอียดอ่อนในการทอ รวมถึงการผสมผสาน

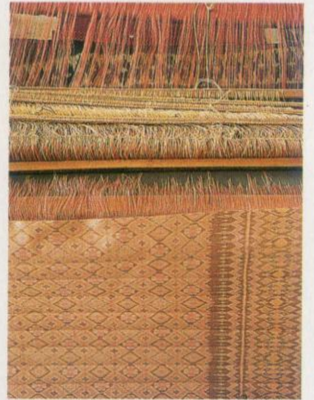

ลวดลายต่างๆ เข้าด้วยกัน หมู่บ้านที่เป็นแหล่งทอผ้าสำคัญคือ บ้านเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ บ้านจันรม ตำบลตาอ็อง อำเภอเมือง และบ้านสวาย ตำบลสวาย อำเภอเมือง

ในหมู่ผ้าไหมสุรินทร์นั้น ถือว่าผ้าโฮลเป็นผ้าไหมที่ดีที่สุด โฮล

คือไหมมัดหมี่ แต่พิเศษแตกต่างจากมัดหมี่ทั่วไปตรงการคัดเลือกเส้นไหม การมัดย้อม การทอส่วนใหญ่ประกอบด้วยสีเทา แดง ขาว เขียว และเหลือง ว่ากันว่าผ้าโฮลของแท้นั้น ถ้านำไปรองน้ำ

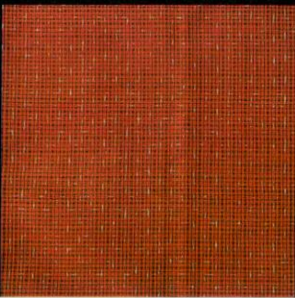

ผ้าไหมมัดหมี่

น้ำก็จะไม่รั่ว คนสุรินทร์แต่โบราณนิยมทอผ้าโฮลมอบไว้เป็นมรดกเฉพาะแก่ทายาทคนพิเศษที่สุด เนื่องจากต้องลงทุน ลงแรง และใช้เวลานานชาวบ้านมักนำมาใช้เฉพาะในโอกาสสำคัญๆ เช่น งานแต่งงาน งานบุญ เท่านั้น

ผ้าอัมปรม

เป็นผ้ามัดหมี่สองทาง ที่มีการมัดหมี่ทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืน เมื่อทอแล้วจะเป็นลายตารางเล็กๆ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสุรินทร์ ส่วนมัดหมี่ลายอื่นๆ ก็มีทั้งลายหมี่โคม หมี่ข้อ หมี่ลายกนก เช่น พุ่มข้าวบิณฑ์ ลายพระตะบอง ลายพนมเปญ มัดหมี่ลาย โบราณ เช่น ลายเวสสันดรชาดก ลายนครวัด-นางรำ

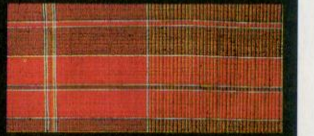
ผ้าโสร่ง

ถ้าของผู้หญิงจะเรียกว่า โสร่งแสร็ย เป็นผ้านุ่งที่มีลักษณะเป็นสีพื้นมีไหมควบเป็นขอบขาว และทอเป็นตารางเล็กพอประมาณในพื้นที่ทั้งหมด ของผู้ชายเรียกว่า โสร่งเปราะฮ์ มีลักษณะเป็นตารางใหญ่สีแดงสลับสีเขียว มีริ้วตัดตรงกลางตลอดผืน การทอโสร่งชายจะนำไหมสองสีมาควบกันแล้วนำไปทอ

ผ้าขาวม้าไหม

เรียกว่า สไบเปราะฮ์ เป็นผ้าลายทางยาว บางหมู่บ้านจะมีการทอยกขิดลายช้าง ลายม้า ที่เชิง

ผ้าไหมยกดอก

ทอลวดลายเพิ่มเข้าไปในเนื้อผ้าเพื่อทำให้ผ้าทั้งสองด้านมีลวดลายต่างกันด้านหนึ่งคมชัดและเรียบ อีกด้าน มีลวดลายหยาบ เช่น ลายลูกแก้ว ลายดอกจัน ลายดอกพิกุล

บ้านตากลาง ถิ่นช้าง เมืองสุรินทร์

เมืองสุรินทร์ ได้ชื่อว่า
เป็นถิ่นช้าง แต่ไม่ได้หมายความว่า
จะมีคนเลี้ยงช้างอยู่ทุกแห่งในสุรินทร์
จะมีชาวกูยเพียงไม่กี่หมู่บ้านเท่านั้นที่เป็น
"กูยอะเจียง" หรือคนที่อยู่กับช้าง

ชาวกูยจะให้นาคขี่ช้างในพิธีบวช ซึ่งถือเป็นความสัมพันธ์ของคนและช้าง

ขบวนแห่นาคช่วงกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี

หมู่บ้านตากลาง ตำบลกะโพ อำเภอท่าตูม
นับเป็นหมู่บ้านชาวกูยเก่าแก่ที่เลี้ยงช้างกันมานานหลายร้อยปี ตั้งแต่เมื่อครั้งที่บรรพบุรุษของเขาเลือกพื้นที่ที่ลำน้ำชีมาสบกับลำน้ำมูล ซึ่งเป็นป่าดงดิบริมน้ำกว้างใหญ่ มีอาหารเพียงพอแก่ช้างศึกที่ปลดระวางจากสงคราม เพื่อนำมาส่งเป็นส่วย แทนการเกณฑ์ทหารมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

แทบทุกปีในสมัยก่อน ปะชิหมอช้างใหญ่ คุมคนและช้างเป็นขบวนใหญ่ เพื่อไปคล้องช้างป่าในแผ่นดินเขมร แต่เมื่อเกิดปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศ การคล้องช้างจึงเลิกไป แต่ก็ยังมีการเลี้ยงช้างสืบต่อกันมา เพราะมีลูกช้างเกิดขึ้นใหม่ทุกปี

การเลี้ยงช้างของชาวกูย ไม่ได้เลี้ยงไว้เพื่อการทำงานหนัก หรือใช้ชักลากไม้แบบทางเหนือ พวกเขาเลี้ยงช้างเหมือนเพื่อน ลูกชายชาวกูยบางคนก็เติบโตมาพร้อมกับช้าง ความผูกพันระหว่างคนกับช้างจึงเป็นเรื่องราวที่แยกกันไม่ออก

แม้จะไม่มีการออกไปจับช้างป่าอีกแล้ว แต่ช้างบ้านหลายรุ่นต่อหลายรุ่น ก็ตกลูกช้างมาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อช้างโตอายุสักปีสองปีก็ต้องมีการฝึก เพื่อรับคำสั่งต่างๆ ทั้งการส่งควาญขึ้นหลัง เดินซ้าย ขวา หน้า หลัง

สมัยก่อนการฝึกช้างก็ทำกันเอง ทั่วไป แต่ปัจจุบันมีสนามฝึกช้างใกล้กับอาคารศูนย์คชศึกษาซึ่งจะทำการฝึกช้างวัยรุ่น ช้างนั้นมีความจำดี สามารถทำอะไรได้หลายๆ อย่าง แล้วแต่ควาญจะฝึกให้ทำอะไร แต่ก็ต้องฝึกอยู่เสมอๆ

ชีวิตประจำวันในหมู่บ้านชาวกูย

ศูนย์คชศึกษา
ภายในศูนย์มีนิทรรศการประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการคล้องช้าง เช่น เชือกปะกำ เชือกคล้องช้างที่ทำจากหนังควาย ฯลฯ โดยเฉพาะวันเสาร์จะมีการจัดแสดงการฝึกช้างให้ชมกันเป็นประจำ แต่เพียงวันละรอบเท่านั้น เริ่มประมาณ ๙ โมงเช้าถึง ๑๑ โมง

ในหมู่บ้านมีบ้านทอผ้าไหม ซึ่งมีลวดลายสวยงามไม่แพ้ที่อื่น ส่วนใหญ่สาวๆ ชาวกูยจะทอผ้ากันหลังจากเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วประมาณเดือนธันวาคมถึงมกราคม ตอนบ่ายอาจนั่งช้างเที่ยวไปตามป่าละเมาะริมลำน้ำมูล เพื่อรอเวลาให้ถึงช่วงเย็นที่ควาญจะพาช้างไปอาบน้ำที่วังทะลุ รื่นรมย์กับบรรยากาศยามเย็น ชื่นชมแสงสีสุดท้ายของวัน

ช่วงที่น่าไปเยี่ยมหมู่บ้านมากที่สุดคือ ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม เพราะควาญจะกลับมาเก็บเกี่ยวข้าว และนำช้างมาร่วมงานแสดงของจังหวัด ซึ่งจะมีช้างกลับมาอยู่บ้านเป็นจำนวนมาก

กรณีที่เดินทางกันมาเป็นกลุ่ม และต้องการให้ช้างมาแสดงให้ดูในวันธรรมดา สามารถติดต่อล่วงหน้าได้ที่ผู้ใหญ่ประกิต กลางพัฒนา ผู้ใหญ่บ้านตากลาง ตำบลกะโพ อำเภอท่าตูม โทร. (๐๑) ๙๙๙-๑๙๑๐, (๐๑) ๙๖๗-๕๐๐๕ หรือที่ว่าการอำเภอท่าตูม โทร. (๐๔๔) ๕๙๑๑๔๑, ๕๙๑๐๕๔ ค่าเข้าชม ชาวไทย คนละ ๕๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๐๐ บาท ส่วนการนั่งช้างเที่ยวชม หมู่บ้านหรือลัดเลาะแม่น้ำนั้น ก็แล้วแต่จะตกลงราคากันเอง

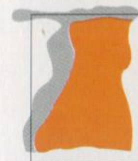

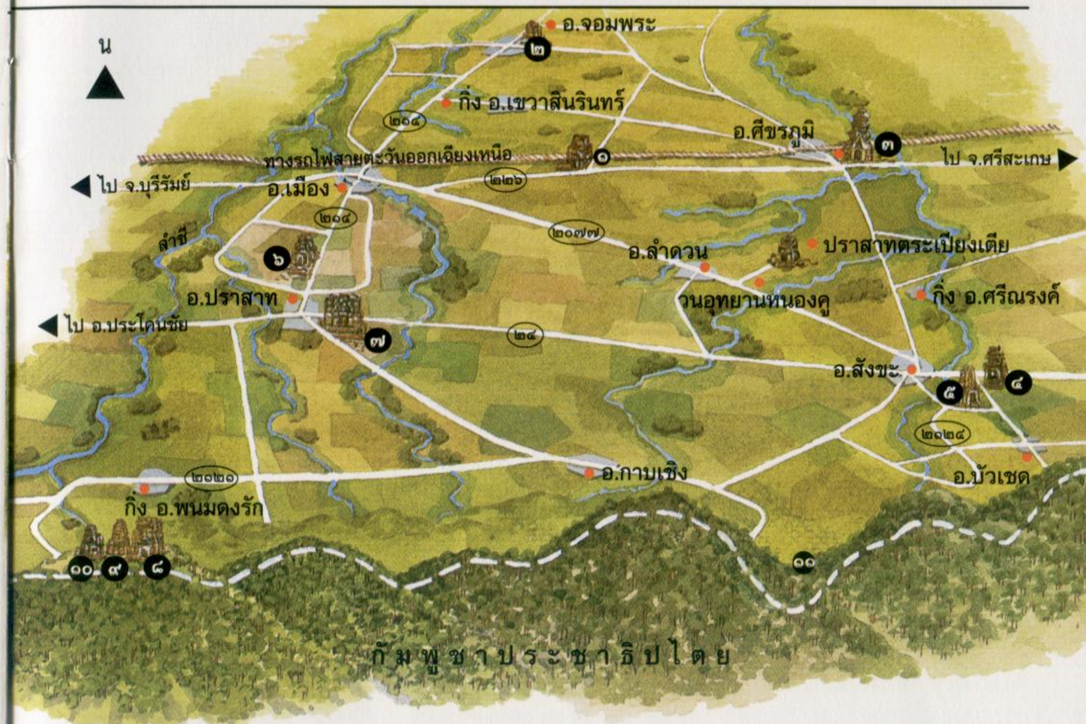

ภาพการฝึกลูกช้างให้แสดงกิจกรรมต่างๆ
- *ยกขาขึ้น*
- *ยืนบนที่แคบ*
- *เดินข้ามคน*

ท่องอารยธรรมโบราณ
แดนปราสาทขอม

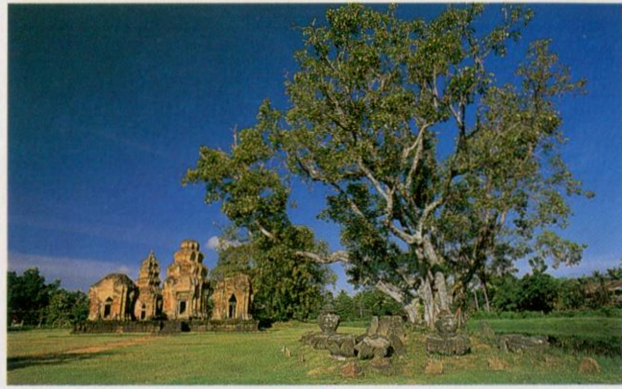

ในอดีตสมัยที่ขอมเรืองอำนาจ
สุรินทร์เป็นทางผ่านสำคัญบนเส้นทางจาริกแสวงบุญ
หรือไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
ดังปรากฏหลักฐานโบราณสถานหลายสิบแห่ง
และยังสามารถเดินทางไปถึง
ปราสาทวัดภูในลาว หรือปราสาทเขาพระวิหาร
(ด้านทางเข้าที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย)
ในเขตจังหวัดศรีสะเกษ หรือ
อาจเดินทางต่อไปยังปราสาทพนมรุ้ง
ในจังหวัดบุรีรัมย์ได้สะดวก

๑ ปราสาทเมืองที
๒ ปราสาทจอมพระ
๓ ปราสาทศีขรภูมิ
๔ ปราสาทยายเหงา
๕ ปราสาทภูมิโปน
๖ ปราสาทบ้านไพล
๗ ปราสาทบ้านพลวง
๘ ปราสาทตาเมือนธม
๙ ปราสาทตาเมือนโต๊จ
๑๐ ปราสาทตาเมือน
๑๑ ตลาดชายแดนที่ด่านช่องจอม

นางอัปสร ปราสาทศีขรภูมิ

ปราสาทเมืองที

ปราสาทศีขรภูมิ

ปราสาทเมืองที ๑
เป็นปราสาทแบบเขมรที่ได้รับการดัดแปลงในสมัยหลัง มีลักษณะเป็นกลุ่มปราสาทก่อด้วยอิฐฉาบปูน มีห้าหลังมีปรางค์ประธานอยู่ตรงกลางหมายถึงเขาพระสุเมรุ และอีกสี่หลังอยู่ที่มุมทั้งสี่ หมายถึง ภูเขาบริวาร ปัจจุบันเหลือเพียงสามหลัง ยังปรากฏร่องรอยว่าเป็นปราสาทรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุมไม้สิบสอง

ปราสาทจอมพระ ๒
เป็นอโรคยาศาลที่ยังมีโครงสร้างสมบูรณ์มาก อาคารต่างๆ ก่อด้วยศิลาแลงและใช้หินทรายประกอบ หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีส่วนประกอบหลักสี่ส่วน ได้แก่ ปรางค์ประธานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีมุขหน้า บรรณาลัยหรืออาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตั้งอยู่ทางด้านหน้า กำแพงล้อมรอบ พร้อมซุ้มประตูรูปกากบาท และสระน้ำนอกกำแพง

ปราสาทจอมพระ

นอกจากนี้มีการขุดพบวัตถุโบราณเป็นเศียรพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรหนึ่งเศียร และรูปพระวัชรสัตว์หนึ่งองค์ เช่นเดียวกับที่อโรคยาศาลในอำเภอพิมายโบราณวัตถุเหล่านี้เป็นรูปเคารพในพุทธศาสนาลัทธิมหายาน มีลักษณะตรงกับศิลปะขอมแบบบายน (ราว พ.ศ. ๑๗๒๐-๑๗๘๐) ซึ่งเป็นแบบศิลปะที่รุ่งเรืองในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗

ปราสาทศีขรภูมิ ๓
ชาวบ้านเรียกปราสาทระแงงประกอบด้วยปรางค์อิฐห้าองค์ องค์กลางเป็นปรางค์ประธานมีปรางค์บริวารล้อมรอบอยู่ที่มุมทั้งสี่ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกันและมีคูน้ำล้อมรอบทั้งสี่ด้าน ปราสาทหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีบันไดทางขึ้นและประตูทางเข้าเพียงด้านเดียว เป็นการผสมผสานของศิลปะขอมแบบบาปวน (พ.ศ. ๑๕๕๐-๑๖๕๐) และแบบนครวัด (พ.ศ. ๑๖๕๐-๑๗๐๐) จึงสันนิษฐาน ได้ว่าปราสาทแห่งนี้สร้างขึ้นราวกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๗ เพื่อบูชาพระศิวะ ต่อมาในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๒ ได้รับการบูรณะดัดแปลงให้เป็นวัดในพุทธศาสนา

ปราสาทศีขรภูมิ เปิดทุกวัน เวลา ๐๗.๓๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชมชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศคนละ ๓๐ บาท

ปราสาทยายเหงา ๔
เป็นศาสนสถานแบบขอมที่ประกอบด้วยปรางค์สามองค์ ปัจจุบันเหลือเพียงสององค์ตั้งเรียงกันในแนวเหนือ-ใต้ ก่อสร้างด้วยอิฐ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลง ภายหลังการบูรณะของกรมศิลปากร ได้นำชิ้นส่วนของปราสาทที่พบมาตั้งเรียงไว้ด้านหน้า เช่น กลีบขนุน ยอดปรางค์ เสาประดับกรอบประตูฯลฯซึ่งมีลวดลายแกะสลักเป็นรูปมกร (มีลักษณะผสมผสานระหว่างสิงห์ ช้าง และ ปลา) คาบนาคห้าเศียร

ปราสาทยายเหงา

ลวดลายนาคห้าเศียรที่ปรากฏบนชิ้นส่วนกลีบขนุนนั้น เป็นลักษณะแบบนครวัดในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๘

ปราสาทภูมิโปน ๕
ประกอบด้วยโบราณสถานสี่หลัง คือปราสาทก่ออิฐสามหลัง และศิลาแลงหนึ่งหลังตั้งเรียงกันในแนวทิศเหนือ-ใต้ อาคารที่มีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์คือปราสาทอิฐหลังใหญ่ และหลังทางทิศเหนือเป็นหลักฐานสำคัญของ

ทับหลังด้านใต้ปราสาทบ้านพลวง

สิ่งก่อสร้างตอนต้นสมัยเมืองพระนครได้เป็นอย่างดี สันนิษฐานว่าก่อสร้างราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓ นับเป็นปราสาทแบบศิลปะขอมที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ส่วน

ปราสาทภูมิโปน

ปราสาทอิฐหลังเล็กที่ตั้งตรงกลางและปราสาทที่มีฐานศิลาแลงด้านทิศใต้นั้นสันนิษฐานว่าสร้างสมัยหลัง

ปราสาทแห่งนี้คงจะสร้างขึ้นเป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดู ลัทธิไศวะนิกายเช่นเดียวกับศาสนสถานอื่นๆ ในรุ่นเดียวกัน แม้จะไม่พบรูปเคารพอย่างศิวลึงค์ภายในองค์ปรางค์ แต่ที่ปรางค์องค์ใหญ่พบท่อโสมสูตร ซึ่งเป็นท่อน้ำมนต์ที่ต่อออกมาจากแท่นฐานรูปเคารพในห้องกลาง ติดอยู่ที่ผนังในระดับพื้นห้อง

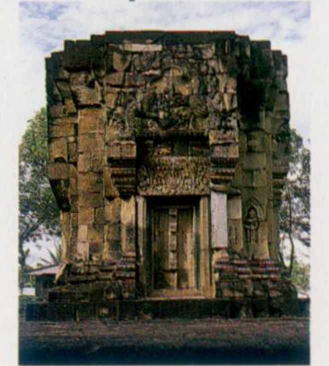
ปราสาทบ้านไพล ๖
มีลักษณะเป็นปรางค์สามองค์ สร้างด้วยอิฐขัดตั้งเรียงกันเป็นแนวเดียว มีคูน้ำล้อมรอบ เว้นไว้เฉพาะทางเข้าด้านตะวันออก ปราสาทบ้านไพลยังมีลักษณะสมบูรณ์พอสมควร สันนิษฐานว่า ปราสาทแห่งนี้คงสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖

ปราสาทบ้านพลวง ๗
เป็นปราสาทหิน ลักษณะลวดลายเป็นศิลปะขอมแบบบาปวน มีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๗ ปราสาทแห่งนี้ได้รับการขุดแต่งบูรณะเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ด้วยวิธีอนัสติโลซิส คือการรื้อตัวปราสาทลงมา แล้วเสริมความมั่นคงก่อนประกอบขึ้นใหม่ดังเดิม

ปราสาทบ้านไพล

โบราณสถานแห่งนี้เป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุม จำหลักงดงามมาก มีคูน้ำเป็นตัวยูล้อมรอบ ถัดจากคูน้ำเป็นบาราย (สระน้ำ) ขนาดใหญ่ ส่วนที่น่าชมที่สุดคือบริเวณหน้าบัน และทับหลัง หน้าบันด้านตะวันออกสลักเป็นรูปพระกฤษณะยกภูเขาโควรรธนะ และมีรูปสลักเป็นสัตว์ตัวเล็กๆบนผนังด้านหน้ามีรูปทวารบาลยืนกุมกระบองอยู่ข้างละหนึ่งคน

ทับหลังด้านตะวันออกและทิศใต้ สลักเป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณอยู่ภายในซุ้มเหนือหน้ากาลที่กำลังแลบลิ้นใช้สองแขนยึดท่อนพวงมาลัยที่คายออกจากปากทับหลังด้านเหนือสลักเป็นรูปพระกฤษณะฆ่านาค สันนิษฐานว่าปราสาทแห่งนี้คงสร้างขึ้นบูชาพระอินทร์

ปราสาทบ้านพลวง

นอกจากนี้บริเวณหน้าบันด้านใต้ มีการสลักรูปสัตว์เรียงรายบนทับหลัง น่าจะแสดงถึงความอุดม-สมบูรณ์

ปราสาทบ้านพลวง เปิดให้ชมทุกวันระหว่างเวลา๐๗.๓๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชมชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศคนละ ๓๐ บาท

ปราสาทบ้านพลวง

กลุ่มปราสาทตาเมือน
แม้ว่าจะมีเส้นทางที่เข้าถึงกลุ่มปราสาทตาเมือนสะดวกแต่เนื่องจากอยู่ประชิดชายแดนไทย-กัมพูชา ดังนั้นนักท่องเที่ยวควรแจ้งป้อมยามของทหารระหว่างทาง หรือตำรวจตระเวนชายแดนที่ตั้งค่ายพักแรมอยู่ในบริเวณนั้น

ภาพถ่ายทางอากาศของปราสาทตาเมือนธม

ควรเข้าชมปราสาทด้านในสุด คือ ปราสาทตาเมือนธม ซึ่งเป็นศาสนสถานก่อน แล้วย้อนกลับมาชมอีกสองปราสาทตามระยะทาง คือปราสาทตาเมือนโต๊จ และปราสาทตาเมือน

ปราสาทตาเมือนธม ๘
หรือปราสาทตาเมือนใหญ่ (ธม แปลว่าใหญ่) เป็นปราสาทขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่ม ตั้งอยู่บนแนวเทือกเขาพนมดงรัก เป็นหนึ่งในปราสาทที่อยู่บนเส้นทางที่เชื่อมระหว่างนครวัด นครธม กับปราสาทหินพิมาย ซ่อนตัวอยู่ในหมู่ไม้ใหญ่อันเขียวขจีป่าใหญ่ด้านหลังระเบียงคดเป็นเขตแดนประเทศกัมพูชา

ปราสาทตาเมือนธมประกอบด้วยปรางค์สามองค์ ได้แก่ ปรางค์ประธานขนาดใหญ่ที่สุดตั้งอยู่ตรงกลาง และปรางค์สององค์อยู่ด้านหลังทางขวาและซ้าย สร้างด้วยหินทรายสีชมพู

ทางด้านตะวันออกและตะวันตกมีวิหารสองหลัง สร้างด้วยศิลาแลง

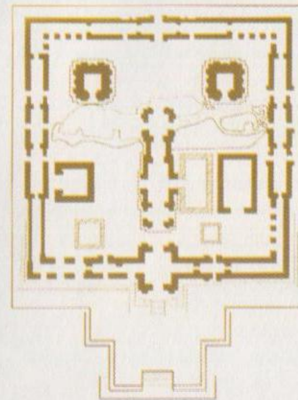
มีระเบียงคดหินทรายล้อมรอบ มีโคปุระ (ซุ้มประตู) ทั้งสี่ด้าน โคปุระด้านใต้มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีบันไดทางขึ้นจากเชิงเขาด้านประเทศกัมพูชา นอกระเบียงคดทางด้านเหนือ มีสระน้ำ และที่ลานริมระเบียงคดทางมุขทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีศิลาจารึกภาษาขอม กล่าวถึงชื่อพระกัลปกฤษณะ

(บน-ล่าง) ภายในปราสาทตาเมือนธม

สันนิษฐานว่าโบราณสถานแห่งนี้ สร้างขึ้นเนื่องในศาสนาฮินดูลัทธิไศวะนิกาย นับถือพระศิวะเป็นเทพเจ้าสูงสุด คาดว่าคงสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ซึ่งเก่าแก่กว่าปราสาทตาเมือนอีกสองแห่ง

ผังปราสาทตาเมือนธม

ทับหลังปราสาทตาเมือน

ภายในปรางค์ประธาน แม้จะไม่มีศิวลึงค์ที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่ก็มีโขดหินก้อนใหญ่ที่เกิดขึ้นบนยอดเขาถือเป็นศิวลึงค์ที่ศักดิ์สิทธิ์มากที่สุด คือ พระสวยมภูวลึงค์ เหมือนกับยอดภูก้าวที่จำปาศักดิ์ในลาวตอนใต้

ปราสาทตาเมือนโต๊จ ๙
โต๊จ นั้นในภาษาเขมร แปลว่า เล็ก อโรคยาศาลแห่งนี้ถือว่ามีสภาพเกือบสมบูรณ์ประกอบด้วยปรางค์ประธานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีมุขยื่นทางด้านหน้า ก่อด้วยศิลาแลงและหินทรายล้อมรอบด้วยกำแพงก่อด้วยศิลาแลง มีโคปุระอยู่ด้านหน้าทางทิศตะวันออกเพียงด้านเดียว หน้ากำแพงมีสระน้ำ ปราสาทแห่งนี้สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘

ปราสาทตาเมือน ๑๐
ชาวบ้านเรียกว่า ปราสาทไบครีม สันนิษฐานว่าเป็นที่พักคนเดินทาง หรือธรรมศาลา ๑ ใน ๑๗ แห่งที่พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นบนเส้นทางจากเมืองยโสธรปุระ เมืองหลวงของอาณาจักรเมืองพระนคร ไปยังเมืองพิมาย

ปราสาทตาเมือนสร้างขึ้นจากศิลาแลง มีลักษณะเป็นปรางค์องค์เดี่ยว หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีห้องยาวเชื่อมต่อมาทางด้านหน้า ผนังอาคารด้านเหนือปิดทึบ แต่สลักเป็นหน้าต่างหลอก ทางด้านใต้มีช่องหน้าต่างจริงเรียงกันโดยตลอด มีทับหลังสลักเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ อยู่ทางด้านตะวันออก

ตลาดชายแดนที่ด่านช่องจอม ๑๑
ในสมัยโบราณ ช่องจอมเป็นเส้นทางข้ามแดนที่ใหญ่และสะดวกที่สุดของสุรินทร์ที่ใช้ข้ามไปยังกัมพูชาชาวกูยใช้ช่องทางนี้เพื่อเข้าไปคล้องช้างในเขมร รวมถึงชาวบ้านที่ติดต่อข้ามไปมาเพื่อซื้อขายสินค้ามาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นตลาดการค้าชายแดนขึ้น เพื่อส่งสินค้าอุปโภคบริโภคไปขาย ส่วนฝั่งกัมพูชาก็มีการสร้างตลาดขายสินค้าขึ้นมาเช่นกันซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ก็เหมือนกับตลาดชายแดนทั่วไป แต่ที่โดดเด่นคือเครื่องจักสานจากหวาย เช่น เสื่อหวาย ตะกร้า ปลาเนื้ออ่อนรมควัน เครื่องไม้ ซึ่งบางชนิดต้องเสียภาษีศุลกากรตามกฎหมาย ส่วนสินค้าประเภท เขาสัตว์ หนังสัตว์ หรือสัตว์ป่า ไม่สามารถนำเข้ามาในประเทศไทยได้ เพราะผิดกฎหมาย

ตลาดจะเปิดทำการเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐น. การข้ามไปในเขตเขมรสามารถทำได้ง่าย เพียงแจ้งชื่อ ที่อยู่ และจำนวนคนที่จะเข้าไปแก่เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง

(ซ้าย) ปราสาทตาเมือนโต๊จ
(ขวา) ปราสาทตาเมือน

ข้อมูลการเดินทาง

สุรินทร์เป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ มีอาณาเขตติดกับประเทศกัมพูชา ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ประมาณ ๔๕๗ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๕ ชั่วโมง ส่วนทางรถไฟห่างประมาณ ๔๒๐ กิโลเมตร ใช้เวลา ๗-๙ ชั่วโมง แล้วแต่ขบวน ทางรถยนต์จากกรุงเทพฯ สามารถใช้ได้ ๒ เส้นทาง ได้แก่

๑. ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ สระบุรี จนถึงนครราชสีมา จากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๔ นครราชสีมา-โชคชัย พอถึงสี่แยก เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๔ (โชคชัย-เดชอุดม) เมื่อถึงสี่แยกอำเภอปราสาท เลี้ยวซ้ายใช้เส้นทางหมายเลข ๒๑๔ เข้าสู่ตัวจังหวัดสุรินทร์

๒. ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ สระบุรี นครราชสีมา ผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ จนถึงตัวจังหวัดสุรินทร์

รถไฟ

เส้นทาง	ขบวนรถไฟ	เที่ยวไปจากกรุงเทพฯ
๒๐ รถด่วนพิเศษ	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๐๖.๐๕ น.
๑๓๕ รถเร็ว	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๐๖.๕๐ น.
๗๑ รถด่วนดีเซลราง	กรุงเทพฯ-สุรินทร์	๑๑.๐๕ น.
๒๓๓ รถธรรมดา	กรุงเทพฯ-สุรินทร์	๑๑.๔๕ น.
๒๒๗ รถธรรมดา	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๑๕.๒๕ น.
๑๓๙ รถเร็ว	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๑๘.๔๕ น.
๖๗ รถด่วน	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๒๑.๐๐ น.
๗๓ รถด่วนดีเซลราง	กรุงเทพฯ-สุรินทร์	๒๑.๕๐ น.
๑๔๑ รถด่วน	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๒๒.๔๕ น.
๒๒๙ รถธรรมดา	กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี	๒๓.๒๕ น.
เส้นทาง	**ขบวนรถไฟ**	**เที่ยวกลับจากสุรินทร์**
๒๓๔ รถธรรมดา	สุรินทร์-กรุงเทพฯ	๔.๕๕ น.
๗๒ ด่วนดีเซลราง	สุรินทร์-กรุงเทพฯ	๐๗.๔๕ น.
๑๓๖ รถเร็ว	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๐๙.๒๐ น.
๒๒๘ รถธรรมดา	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๑๐.๐๔ น.
๒๒ ด่วนพิเศษ	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๑๘.๒๒ น.
๒๓๐ รถธรรมดา	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๑๖.๒๔ น.
๑๔๒ รถเร็ว	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๑๙.๕๘ น.
๗๔ ด่วนดีเซลราง	สุรินทร์-กรุงเทพฯ	๑๙.๓๐ น.
๑๔๐ รถเร็ว	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๒๒.๔๘ น.
๖๘ รถด่วน	อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ	๒๐.๔๗ น.

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท	เที่ยวไปจากกรุงเทพฯ	เที่ยวกลับจากสุรินทร์
รถ VIP		
บ.ขนส่ง จำกัด	๒๒.๐๐ น.	๒๒.๐๐ น.
ปรับอากาศชั้นหนึ่ง		
บ.เชิดชัยทัวร์	๒๐.๓๐ น.	-
บ.กิจการทัวร์	๒๐.๓๐ - ๒๓.๐๐ น.	๒๐.๓๐ - ๒๓.๐๐ น.
บ.ศิริรัตนพลทัวร์	๐๘.๓๐ - ๒๑.๔๕ น.	-
ปรับอากาศชั้นสอง		
บ.ขนส่ง จำกัด	๐๗.๐๐ - ๒๓.๐๐ น.	๐๗.๐๐ - ๒๓.๐๐ น.
บ.ศิริรัตนพลทัวร์	๐๙.๐๐ - ๒๓.๐๐ น.	-
บ.อีสานทัวร์	๐๘.๐๐ - ๒๓.๕๐ น.	-
รถโดยสารธรรมดา		
บ.อีสานทัวร์	๐๖.๓๐ - ๒๑.๔๕ น.	-
บ.ขนส่ง จำกัด	-	๐๗.๐๐ - ๒๓.๐๐ น.

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

สถานีขนส่งจังหวัดสุรินทร์	(๐๔๔) ๕๑๑๗๕๖
สถานีขนส่งสายตะวันออก	
เฉียงเหนือ (หมอชิตใหม่)	(๐๒) ๙๓๖-๒๘๕๒-๖๖
สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง)	(๐๒) ๒๒๕-๐๓๐๐, ๒๒๔-๗๗๘๘
สถานีรถไฟสุรินทร์	(๐๔๔) ๕๑๑๒๙๕
กิจการทัวร์	(๐๔๔) ๕๑๒๐๖๑, (๐๒) ๙๓๖-๐๘๓๖
สมบัติทัวร์	(๐๔๔) ๕๑๑๔๙๖, (๐๒) ๙๓๖-๓๒๕๖

ตัวอย่างโปรแกรมท่องเที่ยว

วันที่ ๑ ช่วงเช้า
นมัสการหลวงพ่อประจีและรูปเหมือนหลวงปู่ดูลย์ที่วัดบูรพาราม แวะซื้อเครื่องหวายที่บ้านบุทม

ช่วงบ่าย
เที่ยวปราสาทเมืองที ปราสาทจอมพระ และปราสาทศีขรภูมิ

วันที่ ๒ ช่วงเช้า
ไปหมู่บ้านตากลาง ตื่นใจกับการแสดงของช้าง เยี่ยมชมหมู่บ้านชาวกูย

ช่วงบ่าย
ดูการทำสร้อยประคำและกำไลประเกือมอันประณีตงดงามที่บ้านโชค

วันที่ ๓ ช่วงเช้า
ชมการทอผ้า เลือกซื้อผ้าไหมลายงามที่หมู่บ้านสวาย

ช่วงบ่าย
ชมอารยธรรมขอมที่ปราสาทบ้านพลวง และกลุ่มปราสาทตาเมือน

สิ่งอำนวยความสะดวก

หมายเลขโทรศัพท์ รหัสทางไกล (๐๔๔)

สถานที่ราชการ

ตำรวจทางหลวง
๕๑๔๑๙๓
เทศบาลเมืองสุรินทร์
๕๑๑๑๑๗
ไปรษณีย์สุรินทร์
๕๑๑๑๑๙
ประชาสัมพันธ์จังหวัด
๕๑๔๖๑๕, ๕๑๔๕๔๙
สถานีตำรวจภูธรจังหวัด
๕๑๑๐๐๗
สำนักงานจังหวัดสุรินทร์
๕๑๒๐๓๙, ๕๑๖๐๗๕
โรงพยาบาลรวมแพทย์
ถนนเทศบาล ๑
๕๑๓๖๓๘, ๕๑๓๑๙๒
โรงพยาบาลสุรินทร์
ถนนหลักเมือง
๕๑๑๐๐๖, ๕๑๑๗๕๗
สุรินทร์รวมแพทย์
ถนนเทศบาล ๑
๕๑๑๕๒๓, ๕๑๑๗๙๖

สถานที่พัก

กรุงศรี
๑๘๕ ถนนกรุงศรีใน
๕๑๑๐๓๗
ทองธารินทร์
๖๐ ถนนศิริรัฐ
๕๑๔๒๘๑-๘
นิดเดียวโฮเต็ล
๒๗๙-๒๘๑
ถนนธนสาร
๕๑๒๐๐๙, ๕๑๒๐๙๙
นิวโฮเต็ล
๖-๘ ถนนธนสาร
๕๑๑๓๔๑, ๕๑๑๓๒๒
เพชรเกษม
๑๐๔ ถนนจิตรบำรุง
๕๑๑๒๗๔, ๕๑๑๔๗๐
เมมโมเรียล
๖๔๖ ถนนหลักเมือง
๕๑๑๒๘๘
เอราวัณ
๓๗๑ ถนนกรุงศรีใน
๕๑๑๓๒๘
อุบล
๑๕๖ ถนนธนสาร
๕๑๑-๑๓๓

อัมรินทร์
ถนนเทศบาล ๑
๕๑๑๔๐๗

ร้านอาหาร

เนื้อกะทะสมบูรณ์โภชนา
๑๗๓-๑๗๕ ถนนหนองดุม
๕๑๕๐๖๘
แป๊ะตี๋
๔๐-๒ ถ.เทศบาล ๑
๕๑๑๖๘๒, ๕๑๑๕๘๘
งาช้าง
ถนนคชสาร
๕๑๓๑๗๙
ซุ้มหญ้าคา
191 ริมคลองชลประทาน
๕๒๐๓๗๓
จานทอง
ถนนจิตรบำรุง
๕๑๕๕๙๙
ชากังราว
๓/๖๒-๖๓ ถนนศิริรัฐ
(๐๑) ๙๕๕-๑๓๗๓,
๕๓๑๒๒๑
เชเรเบรส
๓/๙๖-๙๗ ถนนศิริรัฐ
๕๑๘๙๐๐
สำรับต้นเครื่อง
๒๐๑/๔๔-๖ ถนนจิตรบำรุง
๕๑๕๐๑๕
สะเดาหวาน
ถนนสายเลี่ยงเมือง
(๐๑) ๖๐๐-๕๗๒๕,
๕๑๙๙๘๔

ของฝาก

หมูแผ่น,หัวไชโป๊ว ลิ้มอี่เฮียง
๒๗๓ ถนนธนสาร
๕๑๑๓๖๖
สหรส
๑๐๙ ถนนกรุงศรีใน
๕๑๑๗๗๕
เฮียงเฮียง
ถนนกรุงศรีใน
๕๑๓๒๘๓
เจ็กมิ้งไหมไทย
ถนนจิตรบำรุง
๕๑๑๖๘๕

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒๐๒ อาคารเลอคองคอร์ด ถนนรัชดาภิเษก
ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๒ (๘๐ เลขหมาย)
โทรสาร (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๐-๑
Internet : www.tat.or.th
E-mail Address : center@tat.or.th

สำนักงาน ททท. ในประเทศ

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนบน)
๑๐๕/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกต
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๒๔๘๖๐๔, ๒๔๘๖๐๗, ๒๔๑๔๖๖
โทรสาร (๐๕๓) ๒๔๘๖๐๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๒ (ภาคเหนือตอนบน)
๔๔๘/๑๖ ถนนสิงหไคล อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๗๑๗๔๓๓
โทรสาร (๐๕๓)๗๑๗๔๓๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๒๐๙/๗-๘ ศูนย์การค้าสุรสีห์
ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทร. (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๓
โทรสาร (๐๕๕)๒๕๒๗๔๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๑๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง
อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐
โทร. (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๑-๓
โทรสาร (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
ถนนแสงชูโต ตำบลบ้านเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐
โทร. (๐๓๔) ๕๑๑๒๐๐
โทรสาร (๐๓๔) ๕๑๑๒๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
๕๐๐/๕๑ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๒๐
โทร. (๐๓๒) ๔๗๑๐๐๕-๖
โทรสาร (๐๓๒) ๔๗๑๕๐๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนนพระตำหนัก อำเภอบางละมุง
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ๒๐๒๖๐
โทร. (๐๓๘) ๔๒๗๖๖๗, ๔๒๘๗๕๐
โทรสาร (๐๓๘) ๔๒๙๑๑๓
พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบุรี สมุทรปราการ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๕๓/๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลตะพง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐
โทร. (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๐-๑, ๖๖๔๕๘๕
โทรสาร (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๐๐ หมู่ ๑ ถนนตราด-แหลมงอบ ตำบลแหลมงอบ
อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ๒๓๑๒๐
โทร. (๐๓๙) ๕๙๗๒๕๕, ๕๙๗๘๕๙, ๕๙๗๒๖๐
โทรสาร (๐๓๙) ๕๙๗๒๕๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖ (ภาคกลางตอนบน)
๑๐๘/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนคร-ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทร. (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๖-๗
โทรสาร (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๘
พื้นที่ความรับผิดชอบพระนครศรีอยุธยาสระบุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗ (ภาคกลางตอนบน)
ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
โทร. (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๘-๙
โทรสาร (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๙
พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘ (ภาคกลางตอนบน)
๑๘๒/๘๘ หมู่ ๑ ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐
โทร. (๐๓๗) ๓๑๒๒๘๒, ๓๑๒๒๘๔
โทรสาร (๐๓๗) ๓๑๒๒๘๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๑ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)
๒๑๐๒-๒๑๐๔ ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. (๐๔๔) ๒๑๓๐๓๐, ๒๑๓๖๖๖
โทรสาร (๐๔๔) ๒๑๓๖๖๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๒ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)
๒๖๔/๑ ถนนเขื่อนธานี อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐
โทร. (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๐
โทรสาร (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๓ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๕/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. (๐๔๓) ๒๔๔๔๙๘-๙
โทรสาร (๐๔๓) ๒๔๔๔๙๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๔ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๘๔/๑ ถนนสุนทรวิจิตร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๔๘๐๐๐
โทร. (๐๔๒) ๕๑๓๔๙๐-๑
โทรสาร (๐๔๒) ๕๑๓๔๙๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร มุกดาหาร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๕ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๖/๕ ถนนมุขมนตรี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐
โทร. (๐๔๒) ๓๒๕๔๐๖-๗
โทรสาร (๐๔๒) ๓๒๕๔๐๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑/๑ ซอย ๒ นิพัทธ์อุทิศ ๓
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐
โทร. (๐๗๔) ๒๓๑๐๕๕, ๒๓๘๕๑๘, ๒๔๓๗๔๗
โทรสาร (๐๗๔) ๒๔๕๙๘๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตูล

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒ (ภาคใต้ตอนล่าง)
สนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. (๐๗๕) ๓๔๖๕๑๕-๖
โทรสาร (๐๗๕) ๓๔๖๕๑๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑๑๒/๓ หมู่ ๒ ถนนนราธิวาส-ตากใบ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐
โทร. (๐๗๓) ๕๑๖๑๔๔, ๕๒๒๔๑๑, ๕๒๒๔๑๓
โทรสาร (๐๗๓) ๕๒๒๔๑๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔ (ภาคใต้ตอนบน)
๗๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐
โทร. (๐๗๖) ๒๑๑๐๓๖, ๒๑๗๑๓๘, ๒๑๒๒๑๓
โทรสาร (๐๗๖) ๒๑๓๕๘๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕ (ภาคใต้ตอนบน)
๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
โทร. (๐๗๗) ๒๘๑๘๒๘, ๒๘๘๘๑๘-๙
โทรสาร (๐๗๗) ๒๘๒๘๒๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ

สำนักงานกัวลาลัมเปอร์
Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165, Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA
Tel: (007 60 3) 216-23480
Fax: (007 60 3) 216-23486
E-mail Address: sawatdi@po.jaring.my

สำนักงานสิงคโปร์
c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd., Singapore 238870, SINGAPORE
Tel: (65) 235-7694, 235-7901, 735-0637
Fax: (65) 733-5653
E-mail Address:tatsin@mbox5.singnet.com.sg

สำนักงานฮ่องกง
401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive, Central, HONG KONG
Tel: (85 2) 2868-0732, 2868-0854
Fax: (85 2) 2868-4585
E-mail Address: tathkg@hk.super.net

สำนักงานโตเกียว
Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd Floor, Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho, Chiyoda-ku, Tokyo 100, JAPAN
Tel: (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077
Fax: (81 3) 3218-0655
E-mail Address: tattky@crisscross.com

สำนักงานโอซากา
Technoble Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8 Kitahorie, Nishi-ku,Osaka 550-0014, JAPAN
Tel: (81 6) 6543-6654, 6543-6655
Fax: (81 6) 6543-6660
E-mail Address: tatosa@ca.mbn.or.jp

สำนักงานฟูกูโอกะ
EL Gala Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin, Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN
Tel: (81 92) 725-8808 Fax: (81 92) 735-4434
E-mail Address: tatfuk@asahi-net.or.jp

สำนักงานไทเป
13th Floor, Boss T ower, No.111 Sung Chiang Road, (Near Nanking East Road Junction) TAIPEI 104
Tel: (886 2) 2502-1600 Fax: (886 2) 2502-1603
E-mail Address: tattpe@ms3.hinet.net

สำนักงานโซล
Coryo Daeyungak Center Building, Rm. 604, 6th Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro, Chung-ku, Seoul 100-706, KOREA
Tel: (82 2) 779-5417, 779-5418, 771-9650
Fax: (82 2) 779-5419
E-mail Address:tatsel@soback.kornet.nm.kr

สำนักงานซิดนีย์
2nd Floor, 75 P itt Street, Sydney NSW 2000 AUSTRALIA
Tel: (61 2) 9247-7549 Fax: (61 2) 9251-2465
E-mail Address: info@thailand.net.au

สำนักงานลอนดอน
49 Albemarle Street, London WIX 3 FE, ENGLAND, U.K.
Tel: (44207) 499-7679 Fax: (44207) 629-5519
E-mail Address: info@tat-uk.demon.co.uk

สำนักงานแฟรงค์เฟิร์ท
Thailandisches Fremdenverkehrsamt Bethmannstr.
58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY
Tel: (49 69) 138-1390 Fax: (49 69) 281-468
E-mail Address: tatfra@t-online.de

สำนักงานปารีส
90 Avenue des Champs Elysees, 75008 Paris, FRANCE
Tel: (33 1) 5353-4700 Fax: (33 1) 4563-7888
E-mail Address: tatpar@wanadoo.fr

สำนักงานกรุงโรม
Ente Nazionale per il Turismo Thailandese, Via Barberini, 68, 4th Floor, 00187 Roma, IT ALY
Tel: (39 06) 420-14422, 420-14426
Fax: (39 06) 487-3500
E-mail Address: tat.rome@iol.it

สำนักงานลอส แองเจลีส
611 North Larchmont Blvd., 1st Floor, Los Angeles, CA 90004, U.S.A.
Tel: (1 323) 461-9814 Fax: (1 323) 461-9834
E-mail Address: tatla@ix.netcom.com

สำนักงานนิวยอร์ก
1 World Trade Center, Suite No. 3729, New York, N.Y. 10048, U.S.A.
Tel: (1 212) 432-0433, 432-0435
Fax: (1 212) 912-0920
E-mail Address: tatny@aol.com